

Valmyndighetens nyhetsbrev 2022:21V

Det här nyhetsbrevet innehåller:

- Uppdaterad utgåva av Handbok för kommunens arbete med val
- Nya handledningar och manualer publicerade på Valcentralen
- Tillägsblad och tryckfelsniss i handledning för röstmottagning vid förtidsröstning och i vallokal
- Valbarhetshinder för kommunala revisorer
- Information om valpresentationen på val.se
- Meddela Valmyndigheten om ni fått för mycket valmaterial
- Frivilliga resursgruppen och frivilliga försvarsorganisationer
- Föreläsning om antagonistiska hot och köhantering
- Frågestunder om valsäkerhet

Uppdaterad utgåva av Handbok för kommunens arbete med val

Valmyndigheten har publicerat en uppdaterad version av Handbok för kommunens arbete med val. Det framgår av inledningen vilka ändringar som har gjorts i den. Ni hittar den uppdaterade handboken på denna länk:

<https://valcentralen.val.se/kommun/handbokforkommuner.4.29e9cb2617d171257e617b2.html>

Nya handledningar och manualer publicerade på Valcentralen

Nu finns följande produkter publicerade på Valcentralen:

- Handledning för valnämndens preliminära rösträkning (uppsamlingsräkningen)
- Manual för valnämndens mottagning på valnatten
- Checklista för vallokal
- Checklista för valnämndens mottagning på valnatten

Ni hittar samtliga produkter på denna länk:

<https://valcentralen.val.se/kommun/handledningarochochmanualer.4.75995f7b17f5a986a4e27ba.html>

Tilläggsblad och tryckfelsniss i handledning för röstmottagning vid förtidsröstning och i vallokal

I handboken för röstmottagare i vallokal blev det dessvärre en felaktig instruktion i avsnitt 5.3 och 5.4 gällande granskning av förtidsröster. För att instruktionen ska stämma överens med Valmyndighetens vägledande ställningstagande bifogas ett tilläggsblad för handledningen. Där framgår att röstmottagarna vid granskningen av valkuverten i en förtidsröst, ska godkänna ett valkuvert med dubbla valsedlar, om det inte råder några tvivel om vilket val som rösten avser.

Tilläggsbladet kommer att publiceras på Valcentralen, men bifogas som bilaga 1 till detta nyhetsbrev redan nu.

Därutöver vill Valmyndigheten informera om att tryckfelsniss dessvärre smugit sig in i handledningen för förtidsröstning. På sida 8, avsnitt 3, andra stycket, är den sista meningen ofullständig. Denna kan ni helt bortse från. Ett tips är att ni vid utbildningstillfället informerar om att röstmottagarna kan stryka denna mening i sina handledningar.

Valmyndigheten kommer att uppdatera den digitala versionen, men inte trycka om handledningen.

3 Väljaren kan personrösta på olika sätt

En väljare kan rösta på flera olika sätt, på ett parti, på en lista eller på en kandidat för ett parti. Om en väljare röstar med en namnvalsedel utan att kryssa för en kandidat tillfaller rösten partiet och den aktuella listan.

En väljare kan skriva en egen lista med kandidater för ett parti som inte har anmält sina kandidater så länge kandidaterna har samtyckt till kandidaturen. ~~Lägg en röst på en kandidat som inte samtyckt, fa~~

Information om Valdatapresentationen på val.se

På val.se kommer information om beställda valsedlar och klarmarkerade val- och röstningslokaler att publiceras löpande. Hit kan ni guida väljare, partier och andra intresserade. Vi har tidigare gått ut med att detta skulle vara på plats i mitten av juni men det är något försenat. I dagsläget har vi inget nytt datum men det kommer att ske så fort som möjligt.

Sidorna kommer att uppdateras en gång per dygn och visar endast de lokaler som är klarmarkerade i Valid och de valsedlar som har skickats för tryck. Sista dag för er att klarmarkera era lokaler är **den 2 augusti**.

Vi vill också påminna om att på val.se finns en sida med [rådata och statistik](#). Sidan innehåller många typer av data och har nu uppdaterats med rådatafiler över landets alla val- och röstningslokaler. När förtidsröstningen påbörjas i Sverige kommer det även finnas en fil som visar alla röster som kommunerna tagit emot i sina röstningslokaler. Denna sida kan vara bra att hänvisa till, ex. vid frågor från journalister eller partier som önskar data i bearbetningsbar form.

Meddela Valmyndigheten om ni fått för mycket valmaterial

Om ni vid inventeringen av valmaterialet upptäcker att ni fått för mycket material levererat, vänligen mejla valmaterial@val.se och meddela oss detta. Det är viktigt för vår uppföljning.

Vi vill också påminna om att packa upp samtliga kartonger helt och hållet innan en reklamation görs i Valid. Detta eftersom distributören packar om allt material, så det kan fraktas på ett säkert sätt. En kartong kan således innehålla annat än vad som anges på den. En kartong kan också innehålla flera olika produkter.

Valbarhetshinder för kommunala revisorer

En kommunal revisor kan inte bli vald till ledamot i kommunfullmäktige. Valmyndigheten har i samråd med SKR och länsstyrelserna tagit fram en promemoria om valbarhetshindret. Hanteringen av valbarhetshinder ska ske manuellt. Valmyndigheten uppmanar alla kommuner att skicka uppgifter om vilka personer som är valda till revisorer till länsstyrelsen senast den 25 augusti.

En promemoria som redogör för rättsläget bifogas detta nyhetsbrev som bilaga 2.

Frivilliga resursgruppen och frivilliga försvarsorganisationer

Valmyndigheten utreder hur frivilliga organisationer kan stödja valgenomförandet och kommer att förmedla den information som framkommer löpande samt ta fram en sammanställning när projektet är slut. I dagsläget ser Valmyndigheten att frivilliga försvarsorganisationer (FFO) och frivilliga resursgrupper (FRG) kan fungera som en viktig resurs i robusthets- och beredskapsperspektiv i samband med valgenomförandet.

Ett exempel på hur detta kan gå till kommer från Örebro kommun där man vid tidigare val använt sig av kommunens FRG:

”Det gäller främst under valdagen och rent praktiskt har det varit två personer som ingått i ordinarie bemanning och uppdrag i centrala valstaben tillsammans med kommunens valkansli och hjälpt till med olika uppgifter så som transportuppdrag, ”markservice” under

dagen (ordna med fika och mat) samt mottagningen av röster från distrikten på kvällen. Deras huvudsakliga uppdrag i den centrala valstaben är att vid behov kalla in fler FRG-personer, som finns i beredskap. Syftet har främst handlat om att om det uppstår akuta behov, ex en vallokal har brunnit under natten innan valdagen eller en vattenläcka, så ska FRG kunna finnas med och visa väljare till ersättningslokal och till och med hjälpa till med skjuts. Än så länge har vi inte behövt använda den typen av insatser men från valadministrationens sida är vi mycket nöjda med samarbetet och det känns tryggt att resursen finns tillgänglig under valdagen.”

Som bilaga 3 och 4 till detta nyhetsbrev bifogas ett brev där Carina Wiro på Sveriges Civilförsvarsförbund beskriver nyttan av att involvera FRG i valgenomförandet samt en kontaktlista.

Ytterligare vägledning gällande samverkan med frivilligorganisationer finns i MSB:s publikation ”Fältguide för myndigheters samverkan med frivilliga och frivilligorganisationer under en kris”.

Föreläsning om antagonistiska hot och köhantering

Under maj månad anordnade Valmyndigheten en föreläsning om antagonistiska hot och köhantering med experter från MSB. De ppt-bilder som visades har skickats ut med ett tidigare nyhetsbrev. Senare under sommaren kommer även en sammanställning över de mest centrala lärdomarna att publiceras på sidan om valsäkerhet på Valcentralen.

Frågestunder om valsäkerhet

Under maj och juni genomfördes två frågestunder för kommunerna på temat valsäkerhet. Frågestunderna var välbesökta och Valmyndigheten fick både positiv återkoppling och önskemål om fler tillfällen. Vi ser över möjligheten att erbjuda ytterligare ett tillfälle efter sommaren.

Många av svaren på frågorna kan vara av nytta även för de kommuner som inte hade möjlighet att delta i frågestunderna. Valmyndigheten kommer därför senare under sommaren att publicera ett urval av frågor och svar på sidan om valsäkerhet på Valcentralen.

Har du missat tidigare nyhetsbrev?

Gå in på Valcentralen för att se tidigare publicerade nyhetsbrev från såväl 2021 som 2022.

Med vänliga hälsningar

Valmyndigheten